27 Ιανουαρίου 2022, Ημέρα Μνήμης των Ελλήνων Εβραίων Μαρτύρων και Ηρώων του Ολοκαυτώματος.

[1]

Σήμερα και κάθε μέρα, τιμούμε τα θύματα του Ολοκαυτώματος, επιδιώκοντας την αλήθεια, τη μνήμη και την εκπαίδευση και οικοδομώντας την ειρήνη και τη δικαιοσύνη σε όλο τον κόσμο.

Η Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ αποφάσισε στις 2 Νοεμβρίου 2005 να ανακηρύξει την 27η Ιανουαρίου Διεθνή Ημέρα μνήμης για τα θύματα του Ολοκαυτώματος από το ναζιστικό καθεστώς κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο.

Η ημερομηνία επιλέχθηκε επειδή στις 27 Ιανουαρίου 1945 τα προελαύνοντα σοβιετικά στρατεύματα απελευθέρωσαν το μεγαλύτερο στρατόπεδο συγκέντρωσης στο Άουσβιτς - Μπίρκεναου στην Πολωνία.

Το σχέδιο της απόφασης αυτής, που υποβλήθηκε από το Ισραήλ και υποστηρίχθηκε από 89 χώρες, «καλεί τα κράτη - μέλη να επεξεργαστούν προγράμματα εκπαίδευσης που θα μεταδώσουν στις μελλοντικές γενεές τα διδάγματα του Ολοκαυτώματος και να βοηθήσουν να προλαμβάνονται πράξεις γενοκτονίας».

Με τον όρο **Ολοκαύτωμα** περιγράφεται ο υποκινούμενος από το κράτος συστηματικός διωγμός και η γενοκτονία διαφόρων εθνικών, θρησκευτικών, κοινωνικών και πολιτικών ομάδων κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου από τη Ναζιστική Γερμανία και τους συνεργάτες της. Το Ολοκαύτωμα χαρακτηρίστηκε από την αποτελεσματική και συστηματική προσπάθεια βιομηχανικής κλίμακας για τη συγκέντρωση και δολοφονία όσων περισσότερων θυμάτων ήταν δυνατό, χρησιμοποιώντας όλους τους πόρους και την τεχνολογία που ήταν διαθέσιμα στο ναζιστικό κράτος.

Η ναζιστική ιδεολογία χαρακτηριζόταν από αντισημιτικές θεωρίες, που είχαν προβληθεί αρκετά χρόνια πριν από το β΄ παγκόσμιο πόλεμο, κυρίως για οικονομικούς λόγους.

Από την εμφάνιση ουσιαστικά των Ναζί και την κατάληψη της εξουσίας στη Γερμανία από τον Χίτλερ το 1933, άρχισε ο διωγμός των Εβραίων και άλλων ομάδων όπως ήταν οι Αθίγγανοι, οι Σλάβοι, τα άτομα με ειδικές ανάγκες, οι κομμουνιστές, οι Σέρβοι, οι Σοβιετικοί στρατιώτες, οι Πολωνοί, οι ομοφυλόφιλοι, οι καλλιτέχνες, οι μάρτυρες του Ιεχωβά, κάποια μέλη της καθολικής και προτεσταντικής εκκλησίας, οι ασιάτες και οι αφρογερμανοί. Όσοι ανήκαν σε αυτές τις ομάδες στερούνταν τα πολιτικά τους δικαιώματα, δημεύονταν οι περιουσίες τους και δολοφονούνταν.

Κύριο όργανο της υλοποίησης του στόχου της εξόντωσης όλων των Εβραίων υπήρξαν τα SS. Επικεφαλής του μηχανισμού εκτόπισης των Εβραίων και των άλλων ομάδων ήταν ο Χάινριχ Χίμλερ.

Με τη βαθμιαία κατάκτηση ενός μεγάλου τμήματος της Ευρώπης από τη Γερμανία, ο διωγμός επεκτάθηκε σε όλες τις χώρες της κατακτημένης Ευρώπης και τέθηκε σε εφαρμογή ¨η τελική λύση¨.

Στις 20 Ιανουαρίου του 1942 έγινε η διάσκεψη στο Βάνζεε, με τη συμμετοχή υψηλόβαθμων στελεχών των Ναζί όπως ο Ράινχαρντ Χάινριχ και ο Άντολφ Άιχμαν, στο οποίο αποφασίστηκε η εκτέλεση της ολοκληρωτικής λύσης άμεσα. Οι Εβραίοι καθώς και άλλα ανεπιθύμητα φυλετικά και κοινωνικά στοιχεία συλλαμβάνονταν και οδηγούνταν σε στρατόπεδα συγκέντρωσης. Τα στρατόπεδα αυτά ξεπερνούσαν τα 30 και τα πιο γνωστά ήταν στο Νταχάου, στο Άουσβιτς, στο Μπιρκενάου, στο Μαουτχάουζεν, στο Μπέλσεν, στο Ζαχσενχάουζεν και στο Μπούχενβαλντ. Εκεί εξαθλιώθηκαν, βασανίστηκαν και μαρτύρησαν εκατομμύρια άνθρωποι κάθε εθνικότητας και κοινωνικής προέλευσης, που οι Ναζί τους θεωρούσαν κατώτερους. Αρχικά τα στρατόπεδα συγκέντρωσης ήταν τόποι περιορισμού των πολιτικών αντιπάλων των Ναζί. Στη συνέχεια έγιναν τόποι βασανισμού, αναγκαστικής εργασίας και ιατρικών πειραμάτων. Σκοπός των Ναζί ήταν η μαζική εξολόθρευση των Εβραίων και αυτό γινόταν με διάφορους τρόπους όπως η χρήση θαλάμων αερίων και τα κρεματόρια. Από τα σχέδια εξόντωσης δεν εξαιρέθηκαν τα μωρά και τα παιδιά.

Ο αριθμός των θυμάτων δεν μπορεί να υπολογιστεί επακριβώς, καθώς οι Ναζί εγκαταλείποντας στο τέλος του πολέμου τα στρατόπεδα κατέστρεφαν τα αρχεία. Από τα στοιχεία όμως, που έχουν διασωθεί και από τις έρευνες που έχουν γίνει εκτιμάται ότι εξοντώθηκαν γύρω στα 6 εκατομμύρια Εβραίοι και 2 εκατομμύρια Πολωνοί μη Εβραίοι. Επίσης βρήκαν το θάνατο στα στρατόπεδα 260.000 Αθίγγανοι, 230.000 άτομα με ειδικές ανάγκες 120.000 κομμουνιστές, 100.000 Μασόνοι, 500.000 Σέρβοι, 4.000 Μάρτυρες του Ιεχωβά και 20.000 ομοφυλόφιλοι. Τα εγκλήματα που έγιναν δεν ήταν άγνωστα κατά τη διάρκεια του πολέμου, καθώς αρκετοί άνθρωποι γνώριζαν τι γινόταν στα στρατόπεδα, αλλά δεν αντέδρασαν. Προς το τέλος του πολέμου και ενώ οι συμμαχικές δυνάμεις καταλάμβαναν τις περιοχές που λειτουργούσαν τα στρατόπεδα, πληροφορήθηκε η μεγάλη πλειοψηφία του κόσμου τα απάνθρωπα εγκλήματα και τα βασανιστήρια που γίνονταν.

Στην Ελλάδα ζούσαν πολλοί Εβραίοι πριν ξεσπάσει ο β' παγκόσμιος πόλεμος. Το 15ο αιώνα οι Εβραίοι εκδιώχθηκαν από την Ισπανία με εντολή του βασιλιά Φερδινάνδου και της Ισαβέλλας το 1492. Αρκετοί από αυτούς τους Εβραίους κατέφυγαν στην Οθωμανική αυτοκρατορία, που έγιναν δεκτοί λόγω της πολιτικής που ακολουθούσε εκείνη την εποχή ο σουλτάνος Βαγιαζήτ β'. Αυτοί οι Εβραίοι ονομάζονται **σεφαραδίτες** και οι περισσότεροι εγκαταστάθηκαν στη Θεσσαλονίκη, αλλά αρκετοί έμειναν και σε άλλες πόλεις του ελλαδικού χώρου. Μετά την επίθεση της Γερμανίας το

1941 και την υποταγή, οι Ναζί όπως και σε άλλες χώρες προσπάθησαν να εξολοθρεύσουν του Εβραίους. Συνέλαβαν σχεδόν όλα τα μέλη της εβραικής κοινότητας στη Θεσσαλονίκη το Μάρτιο του 1943 και τους έστειλαν σε στρατόπεδα συγκέντρωσης. Ο αριθμός των Εβραίων που έφυγαν για τα στρατόπεδα από τη Θεσσαλονίκη ήταν 46.091 και επέστρεψαν πίσω μετά τον πόλεμο 1950.

Διαβάστε το άρθρο που δημοσιεύτηκε στο www.in.gr Θεσσαλονίκη : Συγκινητική τοιχογραφία για το Ολοκαύτωμα [2]

Στις αρχές του 1944 ο διωγμός επεκτάθηκε και στην υπόλοιπη Ελλάδα και στα άλλα αστικά κέντρα. Σε εκείνη τη δύσκολη περίοδο της δοκιμασίας του ελληνικού λαού από τους κατακτητές, η εκκλησία προσπάθησε να βοηθήσει τους διωκόμενους Ισραηλίτες Έλληνες υπηκόους. Ο Αρχιεπίσκοπος Δαμασκηνός αξίωσε να σταματήσει ο διωγμός των Εβραίων που ζούσαν στην Ελλάδα και επέδωσε διάβημα στις αρχές κατοχής και στην δωσίλογη κυβέρνηση. Στο διάβημα αυτό συμμετείχε εκτός από την Ορθόδοξη Ελληνική Εκκλησία και ο πνευματικός κόσμος της εποχής. Αποτελεί ένα ιστορικό εύρημα και είναι σημαντικό μνημείο ανθρωπισμού και πολιτισμού.

Μια επίσης σημαντική προσπάθεια έγινε και από τον Ιταλό πρόξενο Γκουέλφο Ζαμπόνι που κατάφερε να φυγαδεύσει αρκετούς Εβραίους από την Κοινότητα της Θεσσαλονίκης εφοδιάζοντάς τους με πλαστά πιστοποιητικά ιθαγενείας.

Μετά το τέλος του Β' Παγκοσμίου πολέμου, έγιναν ορισμένες νομικές προσπάθειες έτσι ώστε οι Ναζί και οι συνεργάτες τους να έρθουν ενώπιον της δικαιοσύνης. Μερικοί από τους πιο υψηλόβαθμους Ναζί δικάστηκαν στις Δίκες της Νυρεμβέργης, που προεδρευόταν από δικαστές των Συμμάχων και ήταν το πρώτο διεθνές δικαστήριο του είδους του. Στο σύνολο, 5.025 Ναζί εγκληματίες καταδικάστηκαν από το 1945 έως το 1949 στους αμερικανικούς, βρετανικούς και γαλλικούς τομείς της Γερμανίας. Άλλες δίκες έγιναν στις χώρες των κατηγορούμενων· στη Γερμανία και την Αυστρία, πολλοί Ναζί γλίτωσαν με ελαφριές ποινές, με τη δικαιολογία ότι «εκτελούσαν διαταγές» να λειτουργεί ως ελαφρυντικό, και πολλοί επέστρεψαν στην κοινωνία σε σύντομο χρονικό διάστημα. Μια συνεχής προσπάθεια καταδίωξης των Ναζί και των συνεργατών τους οδήγησε, σε ένα διάσημο παράδειγμα, στη σύλληψη του οργανωτή του Ολοκαυτώματος, Άντολφ Άιχμαν στην Αργεντινή (σε μια επιχείρηση κάτω από την ηγεσία του Ράφι Εϊτάν (*Rafi Eitan*)) και στη δίκη και εκτέλεσή του στο Ισραήλ.

Το Ολοκαύτωμα ανάγκασε επίσης τη διεθνή κοινότητα να πάρει μέτρα ενάντια σε μελλοντικές γενοκτονίες, ένα από τα οποία ήταν η Σύμβαση για την Πρόληψη και Τιμωρία του Εγκλήματος της Γενοκτονίας του 1948.

Ένα διάσημο σχόλιο του γερμανού φιλόσοφου Τέοντορ Αντόρνο αναφέρει πως «*το να γράφεις ποίηση μετά το Άουσβιτς είναι βαρβαρότητα*», και πράγματι το Ολοκαύτωμα είχε προφανή επίδραση στην τέχνη και τη λογοτεχνία, τόσο για τους Εβραίους όσο και για τους υπόλοιπους. Μερικά από τα πιο διάσημα δημιουργήματα που εχουν σχέση με το Ολοκαύτωμα έγιναν από επιζώντες ή θύματα, όπως ο Έλι Βίζελ, ο Πρίμο Λέβι ή η Άννα Φρανκ, αλλά υπάρχει γενικότερα ένας σημαντικός όγκος έργων τέχνης και λογοτεχνίας σε πολλές γλώσσες.

Το Ολοκαύτωμα αποτέλεσε επίσης το θέμα πολλών ταινιών, μεταξύ άλλων των βραβευμένων με Όσκαρ «*Η Λίστα του Σίντλερ*» και «*Η Ζωή Είναι Ωραία*», «*Το παιδί με τις ριγέ πιτζάμες*», «*Ο γιός του Σαούλ*», «*Ο πιανίστας*». Καθώς οι επιζώντες του Ολοκαυτώματος γερνούν και πεθαίνουν, τα τελευταία χρόνια δίνεται ολοένα και περισσότερο βάρος στη διατήρηση της μνήμης του Ολοκαυτώματος.

Διαβάστε παλαιότερα άρθρα μας εδώ για το 2019 [3], εδώ για το 2018 [4], εδώ για το 2017 [5],

και εδώ για το 2016 [6],

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ
1. Νεώτερη Ευρωπαική Ιστορία. Κολιόπουλος Σ. Ιωάννης.
Εκδόσεις Βάνιας 2001.
2. Ευρωπαική Ιστορία. Burns Edward M.
Εκδόσεις Επίκεντρο 2006.
3. Ιστορία του Ελληνικού Έθνους. Δέκατος έκτος τόμος.
Εκδοτική Αθηνών 2000.
4. Μνήμες και μαρτυρίες από το 40 και την κατοχή.
Κλάδος εκδόσεων επικοινωνιακής και μορφωτικής υπηρεσίας της Εκκλησίας της Ελλάδος Αθήνα 2001.

Ειδικά για τους συναδέλφους του σχολείου, που έχουμε ίδια μουσικά ακούσματα, θα τους θυμήσω και την ιστορία από ένα κομάτι που σίγουρα έχουν ακούσει. Πρόκειται για το «Dance me to the end of Love» του **Λέοναρντ Κόεν** (*Leonard Norman Cohen)*

Σε συνέντευξη του όμως ο θρυλικός Κοέν είχε αποκαλύψει την έμπνευση του πίσω από αυτό το τραγούδι, η οποία είναι πολύ πιο τραγική από ότι θα πίστευε κανείς.

Αναλυτικά είπε:

«Είναι περίεργο το πώς γράφονται τα τραγούδια γιατί κάθε τραγούδι προέρχεται από ένα «σπόρο» που σου δίνει κάποιος ή που σου δίνει ο κόσμος και αυτό είναι που κάνει τη διαδικασία σύνθεσης ενός τραγουδιού τόσο μυστηριακή. Το συγκεκριμένο τραγούδι προήλθε από πράγματα που άκουσα ή διάβασα για τα στρατόπεδα συγκέντρωσης του Β' παγκοσμίου πολέμου. Σε κάποια από αυτά, ακριβώς δίπλα στα κρεματόρια, υπήρχε ένα κουαρτέτο μουσικών το οποίο εξαναγκαζόταν να παίζει κλασσική μουσική ενώ οι άνθρωποι δίπλα τους καιγόταν ζωντανοί. Οπότε ο στίχος «dance me to your beauty with a burning violin» εννοεί την ομορφιά του να είσαι παρόν στην ολοκλήρωση μιας ζωής, στο τέλος της ύπαρξης της. Βέβαια, η γλώσσα είναι ίδια με αυτή που θα χρησιμοποιούσε κάποιος για να «παραδοθεί» σε ένα αγαπημένο πρόσωπο. Οπότε, αφού η γλώσσα είναι η ίδια δε χρειάζεται να ξέρει κάποιος την πραγματική σημασία του τραγουδιού, αφού μπορεί εξίσου να χρησιμοποιηθεί για οποιονδήποτε παθιασμένο σκοπό»

by oddgait on Τετ, 26/01/2022 - 22:52

Source URL:
http://2gymevosm.mysch.gr/drupal7/?q=el/content/27-%CE%B9%CE%B1%CE%BD%CE%BF%CF%85%CE%B1%CF%81%CE%AF%CE%BF%CF%85-2022-%CE%B7%CE%BC%CE%AD%CF%81%CE%B1-%CE%BC%CE%BD%CE%AE%CE%BC%CE%B7%CF%82-%CF%84%CF%89%CE%BD-%CE%B5%CE%BB%CE%BB%CE%AE%CE%BD%CF%89%CE%BD-%CE%B5%CE%B2%CF%81%CE%B1%CE%AF%CF%89%CE%BD-%CE%BC%CE%B1%CF%81%CF%84%CF%8D%CF%81%CF%89%CE%BD-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CE%B7%CF%81%CF%8E%CF%89%CE%BD-%CF%84%CE%BF%CF%85-%CE%BF%CE%BB%CE%BF%CE%BA%CE%B1%CF%85%CF%84%CF%8E%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%BF%CF%82

Σύνδεσμοι
[1] https://cdn.sansimera.gr/media/photos/main/Mnimeio_Ellinon_Evraion.jpg [2] https://www.in.gr/2021/03/05/life/stories/thessaloniki-sygkinitiki-toixografia-gia-olokaytoma/?fbclid=IwAR3YYRM24rVjwWAglgiAD73XoEl5thoZ0InbVe3h4hvIq3DftBa7knGNDAg [3] http://2gym-evosm.thess.sch.gr/drupal7/?q=el/node/1737 [4] http://2gym-evosm.thess.sch.gr/drupal7/?q=el/node/815 [5] http://2gym-evosm.thess.sch.gr/drupal7/?q=el/node/693 [6] http://2gym-

evosm.thess.sch.gr/drupal7/?q=el/node/627